

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Nitkou ve věci

žalobce: **D. P.**, narozený X
státní příslušnost Moldavská republika
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 17. 10. 2023, č. j. OAM-866/ZA-ZA11-K12-2023

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 28. 11. 2023 k Městskému soudu v Praze a následně postoupenou zdejšímu soudu, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žaloba

2. Žalobce konstatuje, že pobytu v Moldavsku si spolu se svým známým vzal úvěr za účelem podnikání, avšak jeho známý peníze ukradl a žalobce oklamal. Žalobce je v této souvislosti

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

pod tlakem agresivního věřitele, který mu vyhrožuje. Žalobce nenalezl motivaci se obrátit na policejní orgány s žádostí o ochranu, neboť tamní policii považuje za zkorumpovanou a stranící movitým občanům. Žalobci je známo, že jeho věřitel spolupracuje s policií, která v jeho věci nevystupuje nestraně, tudíž se nemůže s úspěchem dovolávat ochrany.

3. Žalovanému pak žalobce vytýká to, že nepostupoval v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a nevedl správní řízení tak, aby zjistil skutečný stav věci. Vůbec se totiž nevěnoval tomu, zda v Moldavsku existuje orgán vnitřní kontroly, který by byl obdobou české GIBS a dohlížel by na zákonnost postupů policistů. Žalovaný pouze obecně hodnotil úroveň dodržování lidských práv v Uzbekistánu bez toho, aby zohlednil žalobcovu individuální situaci a jeho obavy. Napadené rozhodnutí pak nerozptyluje žalobcův strach z toho, že moldavská policie nebude v případě, že se na ni žalobce obrátí, postupovat objektivně a spravedlivě. Žalovaný se nevypořádal s otázkou, zda v Moldavsku existuje orgán, na nějž by se žalobce mohl v případě nezájmu policie o jeho ochranu obrátit a dovolávat se u něj pomoci (konkrétně se žalovaný nezaobíral případnou existencí úřadu ombudsmana). Žalobce má za to, že původně soukromoprávní spor přerůstá v pravděpodobné pronásledování jeho osoby státem z důvodu profesní solidarity policistů s agresorem, který je policistou.
4. Žalovaný též nedostatečně posoudil důvody pro udělení humanitárního azylu, vyplývající z nedobré životní a ekonomické situace žalobce, kdy z provedeného dokazování vyplynulo, že není schopen si práci v Moldavsku vydělat natolik, aby vůbec mohl splatit předmětnou pohledávku, pročez by nucený návrat do vlasti pro něj mohl nést likvidační následky.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Dle žalovaného sám žalobce uvedl, že se vůbec na policejní orgány neobrátil, což měl učinit. Pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobci odpovídající pomoc poskytnout, tuto skutečnost by bylo možno považovat za azylově relevantní. Správnímu orgánu není zřejmé, kde žalobce vzal informaci, že jeho věřitel je policistou, když toto informaci žalobce nikdy a nikde žalovanému nesdělil. Žalobce svou vlast opustil legálně, bez jakýchkoli problémů na základě platného cestovního pasu a vyloučil také problémy s policií, bezpečnostními orgány, soudy nebo jinými státními orgány Moldavska, ve své vlasti nebyl trestně stíhán nebo souzen. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v okamžiku, kdy bylo zamítnuto jeho odvolání proti uloženému správnímu vyhoštění.

Obsah správního spisu

6. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 6. 2023.
7. Dne 26. 6. 2023 ke své žádosti uvedl, že je moldavským státní příslušník, není členem politické strany či politické skupiny, je svobodný, bezdětný, zdravý a ze své vlasti vycestoval asi před půl rokem, kdy jel autobusem přímou linkou z Kišiněva do Prahy. Mezi důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu zařadil to, že dluží v Moldavsku peníze, které si půjčil se svým kamarádem na podnikání, ale jeho kamarád s penězi utekl a lidé, kteří jim půjčili peníze, chtějí všechny peníze vrátit po žalobci, který proto jezdí do ČR pracovat. Jiné důvody nemá.

8. Dne 29. 6. 2023 byl s žalobcem proveden pohovor, při němž k problémům s věřitelem uvedl, že si se svým kamarádem půjčili 10 000 EUR na podnikání, avšak jeho kamarád s penězi utekl. Žalobce věřiteli následně splatil 5000 EUR, s tím že svůj dluh splatil, což mu potvrdil i jeho věřitel, neboť tento věděl, že jeho kamarád s penězi utekl. Věřitel si však svou pozici rozmyslel, a když se mu nepodařilo kamaráda žalobce najít, chtěl zbývajících částku od žalobce. Žalobci vyhrožoval, že pokud mu peníze nevrátí, tak ho zabije. Pokud se chtěl žalobce dohodnout na splátkách, tak mu to věřitel neumožnil a chtěl celou částku ihned. O mezinárodní ochranu nepožádal bezprostředně po tomto incidentu, neboť se domníval, že se mu podaří peníze vrátit. Dále uvedl, že na tamní policii se neobrátil, neboť to nemá smysl, policie je zkorumpovaná. Pokud by ho věřitel nezabil, tak by policie nedělala nic. Žalobce si toto myslí, protože když šel na policii jeho známý (odlišný od osoby, se kterou si půjčil peníze), který měl problémy s vyhrožováním, tak mu řekli, že pokud nemá důkaz nebo pokud mu něco neudělá, tak mu nemohou pomoci. Žalobce nešel na policii i proto, že se bál, že by se to jeho věřitel dozvěděl a situace by byla ještě horší. Pokud by se žalobce vrátil do vlasti, tak se obává věřitele, který by mu mohl fyzicky ublížit. Žalobcův věřitel byl ve vězení, kde si našel spoustu známých, takže se domnívá, že v malém Moldavsku by se jej jeho věřitel našel kdekoliv.
9. Součástí správního spisu jsou dále dokumenty, které žalovaný opatřil o zemi původu žalobce, a to vlastní rešerše žalovaného k Moldavsku z března 2023 s názvem *Základní přehled o zemi; a Bezpečnostní a politická situace v zemi – vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*, dále vlastní rešerši ze září 2022 s názvem *Situace v Podněstří – Základní vojenská služba, bezpečnostní situace, možnost přesídlení do Moldavska a přístup ke službám, spolupráce v trestně právní oblasti*, vlastní rešerši z února 2023 s názvem *Aktuální dopady konfliktu na Ukrajině, protivládání protesty a přístup státních úřadů k protestům, přístup k základní zdravotní péči*.
10. Z vlastní rešerše žalovaného se mj. podává, že v listopadu 2020 se v Moldavsku uskutečnily prezidentské volby a prezidentkou se stala bývalá premiérka a ekonomka Světové banky Maia Sanduová. Z informací o zemi původu dále vyplývá, že civilní úřady dodržují kontrolu nad bezpečnostními složkami. Mimo kontrolu vlády zůstává tzv. Podněstří, které se od Moldavska odtrhlo v roce 1991 a je z velké části závislé na Rusku. Závěrem zmiňovaná zpráva uvádí, že (s výjimkou Podněstří) Moldavsko splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu.
11. Na základě výše uvedených podkladů žalovaný vydal napadené rozhodnutí, jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu v žádné z jejích forem. Ve vztahu k důvodu dle § 12 písm. a) zákona o azylu konstatoval, že žalobce neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že by mohl být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť žalobce nebyl členem žádné politické strany či skupiny ani nezmínil jakékoli potíže politického charakteru. Důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) téhož zákona žalovaný rovněž neshledal. Žalobce nezmínil, že by se ve své vlasti potýkal s diskriminací z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů, ani netvrdil, že by mu pronásledování z těchto či obdobných důvodů hrozilo. Odchod ze země byl motivován pracovními důvody a o udělení mezinárodní ochrany žalobce dle žalovaného požádal s cílem legalizovat pobyt na území České republiky a vyhnout se správnímu vyhoštění. Jeho žádost žalovaný vyhodnotil jako ryze účelovou, přičemž zdůraznil, že snaha o legalizaci pobytu nepatří mezi taxativně vyjmenované důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Žalobcova

tvrzení ohledně obavy z věřitele, kterému dluží peníze a nefunkčnosti právního státu, žalovaný označil za subjektivní a nepodloženou spekulaci, neodpovídají realitě dnešního Moldavska. V případě protiprávního jednání jeho věřitelem může žalobce využít prostředky ochrany, které nabízí Moldavsko. Zejména se může obrátit na policii. Dle žalovaného není důvod se domnívat, že by mu tamní orgány nebyly schopny nebo ochotny pomoc a ochranu nabídnout.

12. Důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 zákona o azylu žalovaný rovněž neshledal, neboť v České republice nebyl udělen azyl žádnému z rodinných příslušníků žalobce. Ve vztahu k humanitárnímu azylu dle § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že pro jeho udělení neshledal důvod zvláštního zřetele hodný, když žalobce je dospělou, svéprávnou osobou, je zdravý, nemá žádné zvláštní potřeby, může si vydělávat práci. Doplnkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu žalovaný žalobci neudělil s odůvodněním, že v Moldavsku není možné udělit trest smrti a nejsou zde žádné zvláštní okolnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven jiné hrozbě vážné újmy. Žalovaný se státními orgány dříve problémy neměl, nebyl v zemi svého původu trestán ani trestně stíhán, opustil svou vlast s plným vědomím státních orgánů. Žalobci v případě návratu ani nehrozí vážná újma z důvodu svévolného násilí, neboť v Moldavsku neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Předpoklady pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu v případě žalobce též nebyly dány.

Posouzení věci krajským soudem

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno ve smyslu § 24a odst. 3 zákona o azylu dne 14. 11. 2023), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná.
14. Po skutkové a právní stránce soud věc posoudil úplně a *ex nunc* (tj. podle stavu ke dni rozhodnutí soudu). Čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek procedurální směrnice přímý účinek. Jelikož žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 28. 11. 2023, dopadá na toto řízení procedurální směrnice a § 75 odst. 1 s. ř. s. se tedy neužije.
15. Povinnost soudu zohlednit nové skutečnosti však neznamená, že uvedení jakékoli novoty automaticky povede ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Jak v této souvislosti konstatoval Nejvyšší správní soud, „[ž]adatel o mezinárodní ochranu má však též primárně povinnost uvést v řízení před správním orgánem všechny skutečnosti, které jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát příležitost správnímu orgánu, aby o takto přednesených důvodech jeho žádosti kvalifikovaně rozhodl. (...) Neuvedl-li stěžovatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti, neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí. Povinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztržitého vyličení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní

ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů“ (viz rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32).

16. Samotná skutečnost, že žadatel uvádí v žalobě nové skutečnosti, které by podle něj měly vést k udělení mezinárodní ochrany, tedy nevede k tomu, že soud vždy bez dalšího zruší rozhodnutí žalovaného a vrátí mu věc k dalšímu řízení s pokynem, aby se takovými novými skutečnostmi zabýval. Soud v případě nově tvrzených skutečností musí především vážit, zda se vůbec jedná o tvrzení věrohodná (resp. zda nejde o tvrzení zjevně nevěrohodná či lživá) a pokud ano, tak zda by mohly zvýšit pravděpodobnost uznání žadatele (žalobce) za osobu požívající mezinárodní ochrany (tedy zda jde o tvrzení azylově relevantní). Zároveň soud musí vyhodnotit, zda nově tvrzené skutečnosti nemohl žalobce uvést již ve správním řízení, když obecně platí, že těžiště zjišťování skutkového stavu a azylově relevantních důvodů leží v řízení před žalovaným (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 3 Azs 360/2019-76). Pouze kladné odpovědi na tyto otázky by mohly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.
17. Lze také připomenout, že povinností žadatele o azyl není, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpověď (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57), a že pokud se žadatel o mezinárodní ochranu během řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83). Pokud žadatel až v řízení před soudem uvádí nové skutečnosti, je na soudu, aby posoudil, zda tyto nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve správním řízení (typicky by šlo o skutečnosti, které nastaly až v řízení před správním orgánem a žadateli o mezinárodní ochranu nebyly známy; srov. již citovaný rozsudek č. j. 10 Azs 194/2015-32), případně zda nenastaly jiné ospravedlnitelné důvody odůvodňující pozdní přednesení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16.
18. Na základě shora uvedených východisek soud přistoupil k posouzení důvodnosti žaloby a přezkoumání napadeného rozhodnutí, a to v mezích uplatněného žalobního bodu (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se k výzvě podle druhé věty citovaného ustanovení nevyjádřil, proč měl soud za to, že i jeho souhlas s rozhodnutím bez jednání byl dán.
19. Soud předně ve shodě s žalovaným konstatuje, že žalobce v žalobě prezentuje novou skutečnost, že jeho věřitel je policistou, proč nemá důvěru v policejní orgány. Tato skutečnost nebyla nikdy ze strany žalobce ani náznakem uvedena v rámci správního řízení, naopak žalobce poukazoval na kriminální minulost jeho věřitele, který má mnoho známých z vězení. Soud proto toto tvrzení a s ním související námitku nesprávného skutkového závěru považuje, za nedůvěryhodnou a proto nedůvodnou. „Azylový příběh“ žalobce se nese v duchu obavy z věřitele, o kterého si žalobce půjčil peníze na své podnikání. Žalobce na území ČR pobýval z ekonomických důvodů, aby si vydělal na svůj dluh, přičemž se v Moldavsku ani nepokusil obrátit na policejní orgány s žádostí o pomoc, přičemž vycházel z anekdotického důkazu o zkorumpovanosti tamní policie. Žalobce ani před žalovaným a

ani v soudním řízení neprezentoval žádnou relevantní úvahu o neschopnosti či neochotě policejních orgánů mu zajistit ochranu. Shodně i tvrzení o ekonomické neschopnosti žalobce si v Moldavsku zajistit dostatek finančních prostředků nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu, když žalobce mimo obecné teze netvrdí žádné relevantní skutečnosti. Ze správního spisu nevyplývá, že by v Moldavsku nebylo možno pracovat a hmotně se zajistit, takovým způsobem, že by žalobce nebyl dluh schopen splatit, naopak žalobce se z vlastní vůle rozhodl pracovat v ČR, přičemž se jedná toliko o subjektivní vnímání žalobce, které nemá dopad do azylového řízení, konkrétně podmínek pro udělení mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů ve smyslu § 14 zákona o azylu.

20. S ohledem na shora uvedené tak soud nepřikládal novým žalobním tvrzením žádnou váhu a při přezkumu napadeného rozhodnutí je nezohlednil, neboť je pokládal za nevěrohodná a nepravdivá. Jednalo-li by se přesto o tvrzení založená na pravdě, což soud nepředpokládá, pak žalobci nic nebránilo v tom, aby je uvedl již ve správním řízení.
21. Vzhledem k tomu, že žalobce nepředestřel svá tvrzení o tom, že by se mu ze strany policie či státu nemuselo v jeho vlasti dostat účinné ochrany, již ve správním řízení, neshledal soud pochybení žalovaného v tom, že se v napadeném rozhodnutí nevěnoval vnitřním či vnějším prostředkům kontroly postupu policistů, jak mu vytýká žalobce. Žalovaný naproti tomu vhodně odkázal žalovaného ohledně jeho obav z možných protiprávních kroků jeho věřitele na policii, s níž žalobce dle svých vlastních tvrzení uváděných během správního řízení žádné problémy neměl a ve vztahu k níž nebylo za daných okolností namístě se domnívat, že by žalobci neposkytla ochranu. V tomto ohledu žalovaný opatřil také dostatečné podklady, z nichž ověřil, že moldavská policie je schopna poskytnout občanům ochranu a že existují prostředky, jak se případně domoci nápravy chybných či absentujících postupů policie (byť přímo v napadeném rozhodnutí žalovaný tyto mechanismy kontroly pro nadbytečnost nerozebíral).
22. Nad rámec nutného odůvodnění soud dodává (byť zde žalobní argumentace nesměruje), že žalobce ve správním řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo že by mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Žalobce rovněž netvrdil žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mu v Moldavsku hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, přičemž s obavami z možného jednání jeho věřitele se žalovaný v napadeném rozhodnutí adekvátně vypořádal.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Vzhledem k tomu, že žalobní body nebyly důvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný,

náhradu nákladů řízení nepožadoval a netvrdil, že by mu vznikly nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto ani žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. března 2024

Mgr. Petr Nítka, v. r.
samosoudce